

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

13 december 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, MEDIA EN SPORT

Vraag om uitleg van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de subsidiëring van verenigingen voor "etnisch-culturele minderheden"

Vraag om uitleg van Dirk Holemans tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de timing van de beslissing inzake het Forum voor Muziek, Dans en Beeldcultuur (Muziekforum) te Gent en de noodzaak van het kansen geven aan het voorafgaand debat

Vraag om uitleg van de heer Frans Ramon tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de bescherming van Pilkem Ridge als historisch erfgoed

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de klassering van een waardevol landschap in Amelgem (Meise)

Commissie voor Cultuur, Media en Sport

Donderdag 13 december 2001

VOORZITTER : De heer Jos Stassen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 10.04 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Dominiek Lootens-Stael tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de subsidiëring van verenigingen voor ‘etnisch-culturele minderheden’

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Lootens-Stael tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de subsidiëring van verenigingen voor ‘etnisch-culturele minderheden’.

De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb mijn vraag al enige tijd geleden ingediend, maar ze is door omstandigheden niet eerder op de agenda gekomen. Intussen zijn er berichten in de media geweest, waaronder ook reacties van de minister, zodat het allemaal al wat duidelijker is geworden.

Mijn vraag was oorspronkelijk gebaseerd op een krantenartikel waaruit bleek dat in het ontwerp van decreet op het sociaal-cultureel volwassenenwerk het begrip migrant werd gedefinieerd als niet-EU-burger. Dat zou hebben betekend dat verenigingen van vreemdelingen uit de EU niet langer konden rekenen op subsidies. Vereniging van Griekse, Spaanse, Italiaanse of Portugese ingezetenen zouden niets meer kunnen krijgen.

Uiteraard ontlokte dat mij nogal wat vragen. Als dit klopte, dan zouden degenen die geïntegreerd zijn, geen subsidies meer krijgen. Voor anderen zou dat een stimulans zijn om zich niet te integreren,

want wie geïntegreerd is, krijgt niets meer. Geïntegreerd zijn wordt dus bestraft.

Mijnheer de minister, dit was de oorspronkelijke inhoud van mijn vraag, maar intussen hebt u gereageerd om problemen te ondervangen die door de nieuwe definitie van het begrip migrant waren gerezen. Uit de daaropvolgende krantenberichten is die definitie echter nog niet echt duidelijk geworden. Naar verluidt zou ze ook in andere decreten worden gehanteerd. Om verwarring te vermijden lijkt het me zinvol dat de overheid in alle decreten dezelfde definitie van de begrippen hanteert. Wat zal in de toekomst de definitie van het begrip migrant zijn ? En welke definitie zal gelden in het decreet op het sociaal-cultureel volwassenenwerk ?

Een van mijn vragen was hoeveel de subsidie zou bedragen, maar daar heb ik via de pers al een antwoord op gekregen. Een vraag die gebleven is, is of de Spanjaarden, Italianen en anderen nog verder subsidies zullen kunnen krijgen. Zo ja, onder welke regelgeving valt die subsidie dan ?

Mijnheer de minister, ik vermoed dat er in het ontwerp van decreet een vergissing is geslopen. Blijkbaar werden er resultaten bereikt die niet werden beoogd. U hebt daar snel op gereageerd, maar ik had graag nog een verduidelijking gekregen bij de resterende vragen.

De voorzitter : Mijnheer Lootens-Stael, het was aanvankelijk niet duidelijk over welke decreten u het had. Het decreet op de etnisch-culturele minderheden valt onder de bevoegdheid van de minister van Welzijn. Dat was de reden van het uitstel. Bovendien kon u hier vorige week niet aanwezig zijn.

Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer Lootens-Stael, uit uw schriftelijk-

Anciaux

ke vraag kon ik moeilijk opmaken waar het precies over ging. Bovendien zegt u nu dat een en ander werd verduidelijkt in de pers. Dat gebeurde echter de dag nadat het decreet in de pers kwam, en alleszins een tijd voordat u uw vraag indiende. Ik begrijp dan ook niet goed waarom u de vraag zo formuleerde.

Het huidige decreet op de verenigingen van 25 april 1995 heeft positieve effecten gehad, maar is ook van bij het begin onbetaalbaar gebleken. Daarom heb ik bij het begin van deze regeerperiode het budget voor de uitvoering van het decreet bevroren. Er was nochtans veel extra geld, maar dat diende voor betalingen van kosten uit het verleden. Ik beloofde de sector werk te zullen maken van een nieuw decreet.

Ondertussen werd reeds heel wat uren vergaderd en gediscussieerd en binnenkort kunnen we een eerste ontwerp van decreet voor principiële goedkeuring voorleggen aan de Vlaamse regering. Dit decreet zal in 2003 van kracht zijn, maar de financiële effecten zullen pas tot uiting komen vanaf 2004. Het budget voor de verenigingen van migranten zal in het nieuwe decreet niet dalen. Er is nog geen volledige duidelijkheid over de nieuwe bedragen, maar de verenigingen zullen in elk geval meer krijgen.

In het nieuwe decreet is niet voorzien in een categoriale benadering van verenigingen van migranten. De benadering is inclusief en het zijn dus verenigingen zoals alle andere. Voor de verenigingen die vandaag erkend zijn als vereniging van migranten wordt voorzien in een overgangperiode van vier jaar. Vanzelfsprekend wordt wie geïntegreerd is, niet gestraft. Dit decreet is een decreet op het verenigingsleven, dat niets te maken heeft met wat u aanhaalde.

In 2000 kregen de verenigingen van migranten in totaal 29.863.278 frank subsidies. Daarnaast werd 25.890.483 frank aan lokale afdelingen uitgekeerd in de vorm van activiteitensubsidies. Deze subsidie zal in 2004 ongetwijfeld stijgen. De activiteitensubsidies worden niet langer aan de lokale afdelingen toegekend. De verenigingen ontvangen een bepaalde subsidie per afdeling, met een degressieve waarde per afdeling naarmate het aantal afdelingen stijgt. In de praktijk zal dit voor alle migrantenverenigingen een stijging betekenen. Bovendien worden de voorwaarden strenger en zullen de verenigingen meer lokale afdelingen moeten hebben om toe te kunnen treden.

Daarenboven wordt tijdens de eerste beleidsperiode een bijkomende subsidie voor de migrantenverenigingen mogelijk gemaakt. Hiervoor dienen de verenigingen zich in te schrijven in een thematische werking waarbij de sociaal-culturele methodiek centraal staat. Dit zal een beperkte stijging van het budget betekenen. De initiële paragraaf, waarin de groep 'migranten' tot burgers van niet-Europese afkomst werd beperkt, is ondertussen geschrapt.

De uitsluiting van subsidies van verenigingen van Europese burgers is vooral geënt op de angst dat allerlei organisaties van eurocraten voor hun werking plots langs de kassa zouden willen passeren. Er is bovendien een inhoudelijke discussie gaande over de vraag of Europese burgers, ongeacht hun mogelijke achterstandskennmerken, als migranten kunnen worden beschouwd.

Aangezien het nooit mijn bedoeling is geweest de zin van de werking van de verenigingen van Spanjaarden, Italianen of Grieken in vraag te stellen, heb ik de bewuste passage ondertussen geschrapt. In een aantal decreten worden migranten op een andere manier omschreven dan in het decreet van 25 april 1995. Het is niet de bedoeling van mijn ontwerp van decreet om deze bepalingen te wijzigen.

De voorzitter : De heer Lootens-Stael heeft het woord.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Hoewel de minister enige duidelijkheid heeft verschaft, heb ik toch nog een vraag. Ik meen te begrijpen dat de verenigingen van Spanjaarden en Italianen in de toekomst nog zullen worden gesubsidieerd.

Ik vraag me echter af in welke hoedanigheid die verenigingen een subsidie zullen ontvangen. In De Standaard van 23 oktober 2001 heb ik het volgende gelezen : 'De Grieken en Portugezen zitten in een ruimere koepel met migranten van diverse nationaliteiten en kunnen dus extra subsidies blijven krijgen. Voor de Italianen en de Spanjaarden is er ook geen probleem. Zij hebben hier een landelijke organisatie die beantwoordt aan alle criteria om ook als niet-migrantenorganisatie haar subsidies te behouden.'

Aangezien de oorspronkelijke definitie van migranten geschrapt is, vraag ik me af in welke hoedanigheid de verenigingen van Italianen en Spanjaarden zullen worden gesubsidieerd.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : In haar decreetgeving hanteert het Vlaams Parlement het begrip ‘migrant’ niet om een discriminatie tot stand te brengen, maar als een instrument om de nodige impulsen te geven. Aangezien de heer Lootens-Stael van een tegenovergesteld uitgangspunt vertrekt, ziet hij door het bos de bomen niet meer.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mijnheer de minister, u hebt mijn vraag nog niet beantwoord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer Lootens-Stael, u zou beter de decreten eens lezen.

De heer Dominiek Lootens-Stael : Mijnheer de minister, ik heb in de pers gelezen wat u over de Italianen en de Spanjaarden hebt gezegd.

Minister Bert Anciaux : Net als de KAV en dergelijke organisaties, kunnen deze verenigingen zich beroepen op de criteria van het decreet op het verenigingsleven van 1995.

De voorzitter : Ik wil hier voor alle duidelijkheid nog even aan toevoegen dat er over dit bewuste decreet van 1995 al heel wat is gediscussieerd. De mensen die dit debat hebben willen volgen, hebben daar alle kansen toe gekregen. De heer Lootens-Stael kan er altijd de betrokken decreten en verslagen op naslaan. Hij zal er allicht de antwoorden op zijn vragen in vinden.

De heer Lootens-Stael mag de minister vragen stellen en de minister zal die vragen beantwoorden. Als voorzitter van deze commissie wil ik er evenwel op wijzen dat het verenigingsleven van migranten en allochtonen hier al geregeld uitgebreid aan bod is gekomen. *(Opmerkingen van de heer Dominiek Lootens-Stael)*

Minister Bert Anciaux : Mijnheer Lootens-Stael, in plaats van enkel krantenartikels te lezen, zou u beter de decreten eens inkijken. *(Opmerkingen van de heer Dominiek Lootens-Stael)*

De voorzitter : De minister heeft in de pers bepaalde voornemens verwoord. De betrokken decreten zijn zeer duidelijk.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van Dirk Holemans tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de timing van de beslissing inzake het Forum voor Muziek, Dans en Beeldcultuur (Muziekforum) te Gent en de noodzaak van het kansen geven aan het voorafgaand debat

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van Holemans tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de timing van de beslissing inzake het Forum voor Muziek, Dans en Beeldcultuur (Muziekforum) te Gent en de noodzaak van het kansen geven aan het voorafgaand debat.

De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans : Mijnheer de voorzitter, ik zou me eerst even willen verontschuldigen. Ik weet dat dit onderwerp tijdens de begrotingsbesprekingen al aan bod is gekomen, maar ik kon toen helaas niet aanwezig zijn. Aangezien het hier een belangrijk project betreft, ben ik blij dat ik mijn vraag alsnog kan stellen.

Sinds het zomerreces zijn alle stukken en documenten over het Forum voor Muziek, Dans en Beeldcultuur beschikbaar. Zoals te verwachten viel, beantwoorden de studies niet alle vragen. Integendeel, de studies geven zelfs aanleiding tot nieuwe vragen en bemerkingen. Ik ben enigszins verbaasd dat er tot voor kort nog steeds geen groot debat over dit belangrijke project was ontstaan.

Er kan heel wat terechte kritiek worden geformuleerd op het huidige project. Het belangrijkste tekort was dat men er niet de belangrijkste culturele actoren uit Gent of Vlaanderen heeft bij betrokken. Het is wel de eerste maal dat men een debat van dergelijke omvang met een volledig transparant dossier heeft kunnen voeren. Ik vond het op zijn minst verwonderlijk dat tot voor kort zo'n debat over cultuur en stedelijkheid, cultuurparticipatie, maatschappelijke relevantie en culturele initiatieven niet bestond.

Het is de verdienste van de Gentse schepen van Cultuur geweest om hierover een groot debat te organiseren. Er verliepen slechts drie weken tussen de beslissing op het schepencollege en de avond

Holemans

zelf, maar toch zat de Minardschouwburg nokvol. Een merkwaardig resultaat, want het was een democratisch debat dat in alle openheid werd gevoerd. Wel betreurenswaardig is dat opnieuw de actoren, die de Gentse culturele scène in de praktijk uitmaken, op de zijlijn werden geplaatst. Ondanks deze miskenning is er bij deze laatste geen afwijzen van het idee van het Forum te merken. Integendeel, er is een grote bereidheid aanwezig om hierover in alle ernst en openheid van gedachten te wisselen, een afdoend maatschappelijk debat te stimuleren en verder open te trekken.

Dit bleek zonder meer op een tweede debat over het Forum op maandag 3 december. Opmerkelijk en boeiend was het contrast met het debat in de Minard. In de Minard kregen vooral prominente experts het woord, in het tweede debat waren het vooral mensen uit het veld die het woord voerden. Ze hadden ook geen budget van 700.000 frank voorhanden om het debat te organiseren. Het was boeiend om een cultureel bemiddelaar uit de integratiesector die sociaal-artistische werking opzet met en voor kansarme jongeren, een artiest uit de sociaal-artistische sector, mensen uit de Gentse culturele scène en een vertegenwoordiger van VZW Muziekforum aan het woord te horen. Het tweede debat eindigde met een open dialoog tussen alle aanwezigen.

Voor de minister van Cultuur ligt hier een geweldige kans klaar om een van zijn doelstellingen, namelijk het versterken van het maatschappelijke debat over cultuur en cultuurbeleid, voor een deel vorm te geven. De betrokken actoren en sectoren zijn wakker geschoten en zijn bereid om hun mening te geven. Op het tweede debat gaven mensen uit de Gentse theatersector toe dat ze een fout hadden gemaakt door niet eerder hun visie op het project Muziekforum te uiten en tegenvoorstellen te formuleren. Nu willen ze dit wel. Ook Gerard Mortier heeft laten weten dat hij openstaat voor mogelijke voorstellen en argumenten.

Het zou een gemiste kans zijn om het debat te sluiten vooraleer het echt begonnen is.

Daarom vraag ik de minister om niet op korte termijn een alles-of-nietsbeslissing te nemen. Nu er een sterk debat is ontstaan, moeten we het stimuleren in plaats van het vroegtijdig op te schorten. De VZW Muziekforum heeft werkingsmiddelen tot februari 2002. Het valt aan te bevelen deze VZW extra middelen geven om verder te werken tot eind 2002, op voorwaarde dat die VZW wordt uitge-

breid met toonzettende culturele actoren, zoals bijvoorbeeld de initiatiefnemers van het tweede debat. De VZW moet ook een nieuwe doelstelling krijgen, namelijk een forum ontwikkelen dat door het culturele veld zelf wordt gedragen. Het Muziekforum moet niet alleen een vuurtoren boven Vlaanderen worden, maar evenzeer een spinnenweb in en buiten Gent waarin steeds meer cultuurparticipanten verstrikt geraken.

Dit uitstel mag evenmin tot afstel leiden. Een deadline, bijvoorbeeld 31 december 2002, is de beste stimulans voor een uitstekend debat. Tot slot hoop ik dat de minister de vrijheid neemt om zich volop in het debat te mengen, zonder te willen vooruitlopen of vastgepind te worden op een beslissing.

De voorzitter : Mevrouw De Gryze heeft het woord.

Mevrouw Niki De Gryze : Ik begrijp de bekommernis van de heer Holemans in verband met de debatten. Ik vraag me af of er nog extra geld aan moet worden gespendeerd. Er is op de verschillende niveaus al veel geld aan het Muziekforum besteed, maar er is nog steeds geen beslissing. Ik denk aan de 700.000 frank van de debatavond in de Minard. Het debat werd afgerond om 00.30 uur, maar ik heb dat niet kunnen meemaken omdat ik van het openbaar vervoer afhankelijk ben.

Ik dring aan op een beslissing in januari alvorens de werkingsmiddelen volledig op zijn. Er moet effectief iets komen, maar ik weet niet of de verschillende schouwburgen reeds in kaart zijn gebracht zodat een discussie over bijvoorbeeld het aantal toeschouwers concreet wordt.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, dit wordt echt wel een never ending story. Ook op het gebied van signaalgeving is er zeker sprake van onduidelijkheid. Er worden in deze commissie met de regelmaat van een klok vragen gesteld over deze aangelegenheid. Men moet echter weten wat men wil. Wil men het debat nog voortzetten of wil men eindelijk een beslissing krijgen ? Bij alle vorige vragen stuurde men aan op een snel en duidelijk antwoord van de minister. Eerst was dit beloofd voor juni, daarna voor het einde van dit jaar.

Minister Bert Anciaux : Uiterlijk tegen 31 december.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Bij de begrotingsbesprekingen vorig jaar was het juni. Dat is u echter vergeven. Ik heb daar geen problemen mee.

Ik wil gewoon aangeven dat hier totaal tegengestelde vragen worden gesteld. Ik hoor de heer Holemans nu vragen om alstublieft nog geen beslissing te nemen. Hij wil dat er eerst een grondig debat wordt gevoerd. Alle vorige vragen waren echter gericht op het verkrijgen van duidelijkheid over dit project. Ik wil me eigenlijk bij geen van beide kampen aansluiten.

Ik wil wel duidelijk zeggen wat mij in heel deze zaak opvalt. Als ik naga wat er de voorbije maanden allemaal is gezegd in het debat over het Muziekforum, dan heb ik sinds de studies werden bekendgemaakt, eigenlijk geen enkel nieuw element meer gehoord. Ik ben ook naar die debatavond in de Minard geweest. Er was inderdaad veel volk, maar iedereen is op zijn honger blijven zitten. Er zijn dus geen echt nieuwe elementen naar voren gekomen. Het debat voortzetten kan bijgevolg eigenlijk alleen maar over alternatieven gaan. Over het Forum zelf zijn de verschillende standpunten vandaag immers meer dan bekend.

Voor mij is er dus geen probleem als zou worden gezegd dat dit dossier nog niet voldoende rijp is of nog niet voldoende uitgediept is. Het is mogelijk dat er alternatieven zijn, zoals de heer Holemans voorstelt, om in de Krook iets te realiseren dat misschien beperkter is van opzet en kleinschaliger van uitvoering. Als sommigen vinden dat dit nog grondiger moet worden bekeken met de actoren, met de culturele sector of met de bevolking, is dat voor mij geen probleem. Ik wil echter wel dat men in dat geval consequent is en de mensen de nodige middelen geeft om dat debat ten gronde te voeren.

Tot slot vraag ik me echt wel af om de sector geïndicijerd is met het vooruitschuiven van beslissingen.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik wil een aantal zaken naar voren brengen. Om te beginnen vind ik dat we dit debat hier in deze commissie al grondig hebben uitgeput. We hebben in de begrotingsdiscussie al over dat Muziekforum gepraat. Dat zal trouwens ook in het verslag staan. In de plenaire vergadering zal het ook nog wel eens aan bod komen als we het over de cultuursector hebben.

Wat de timing betreft, heb ik er geen enkel probleem mee dat de minister zich houdt aan wat hij hier enkele maanden geleden al heeft gezegd. De vraag naar de debatten dienaangaande en naar wat er met de Krook dient te gebeuren, komt volgens mij ruimschoots te vroeg. Ik heb dit trouwens tijdens de begrotingsdiscussie al gezegd. Ik baseer mij op de passage over het Forum in de beleidsnota Cultuur. Daarin stond dat men dat Forum zou realiseren. Het stond dus op papier.

Het pleiten voor alternatieven vind ik op dit ogenblik ruimschoots te vroeg. Er is overigens morgenavond nog een debat in de Gentse gemeenteraad. Daar wordt een hele avond mee gevuld in de commissie voor Cultuur. Op die vergadering is publiek toegelaten. U bent dus uiteraard van harte welkom.

Ik wil even reageren op de opmerkingen van mevrouw De Gryze. Zij stelt dat het debat in de Minardschouwburg zoveel geld heeft gekost. Ik heb haar partij in de Gentse gemeenteraad een hele theorie horen verkondigen over hoeveel geld dat debat wel zou hebben gekost. Ik kan uiteraard alleen maar vaststellen dat haar partij niet voor cultuur staat. Dat is het probleem. Ze zijn niet gewoon om met cultuur om te gaan en ze zijn niet gewoon om erover te debatteren.

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, collega's, een voor deze week maandag geplande persconferentie werd uitgesteld tot na deze commissievergadering. Vorige week werd hier namelijk gezegd dat de leden niet alle beslissingen via de kranten dienen te vernemen. Een tweede persconferentie over de culturele infrastructuur is gepland.

Omtrent mijn eigen standpunt als minister kan ik u geruststellen : ik zal in het dossier van het Muziekforum geen beslissing nemen door een keuze tussen alles of niets. Ik zal de beslissing ook niet voor me uitschuiven.

Het is steeds mijn stelling geweest dat de discussie en een eventuele beslissing over het Muziekforum in Gent niet los mogen of kunnen worden gezien van het algemeen infrastructuurbeleid, en bij uitbreiding van het hele cultuurbeleid. Investeren in culturele infrastructuur moet veel meer zijn dan investeren in bakstenen. Ook dat staat in de beleidsbrief.

De infrastructuur dient de artistieke ontwikkelingen, en niet andersom. Ik ben dan ook heel blij dat

Anciaux

de heer Mortier en zijn team hebben gepoogd vooral een inhoudelijk debat op gang te brengen. Het werd in de pers, en deels ook door de mensen van de sector, te veel gereduceerd tot een infrastructuurkwestie. De initiatieven van schepen Van Rouveroy en van Victoria en het Nieuwpoort-theater gaan in tegen die beweging. Dat juich ik ten zeerste toe.

Zoals u zelf aangeeft, is het laatste woord over het Muziekforum nog niet gezegd, ook al moeten we vandaag een beslissing nemen. Het concept is nog te weinig onderbouwd om nu al een definitieve beslissing te nemen. Er resten nog veel vragen en bedenkingen. Het nu voorliggend concept voldoet volgens mij niet.

Overleg met de andere Gentse actoren en infrastructuren lijkt me meer dan wenselijk. Zo moet bijvoorbeeld de verhouding, zowel op inhoudelijk vlak als op het vlak van de infrastructuur, worden uitgeklaard tussen enerzijds het forum, en anderzijds de Opera, de Vooruit, de Minardschouwburg, die vlakbij gelegen is, en de andere Gentse infrastructuren en actoren in de podiumkunsten, de beeldcultuur, zowel beeld als beeldende kunsten, en de muziek, zoals de Bijloke, de Gele Zaal en de Capitoile. Daarnaast zijn er nog andere aspecten in Gent aanwezig, zoals sociaal-artistieke projecten.

Ook de situering in de Vlaamse en internationale context moet duidelijker worden. Het is een belangrijk project, waar ik trouwens achter sta. Ik zal dan ook alles doen om ervoor te zorgen dat het er komt. Het huidig project, zoals het nu is ingediend, kan echter niet geïsoleerd worden bekeken. Het ontbreekt immers aan een verhouding op twee niveaus.

De invulling ervan moet complementair zijn aan de huidige grote culturele initiatieven in Vlaanderen, en niet andersom. Anderen moeten zich niet noodzakelijk zomaar aanpassen aan een nieuw forum. Daarin zit ook de kracht van dit forum.

Het is altijd mijn overtuiging geweest dat Gent als stad zelf het virtuele forum is. Zowel het Gentse stadsbestuur als de heer Mortier delen die overtuiging. In de realisatie van dat artistiek en cultureel stadsforum moet een toekomstig forum inderdaad een rol spelen, maar die rol moet passen in het geheel. Het mag geen eiland zijn. De onderlinge verhoudingen moeten worden scherpgesteld, zodat het voor alle genoemde actoren aantrekkelijk wordt.

De door de initiatiefnemers opgegeven cijfers over het potentieel publieksbereik en de exploitatie zijn ongetwijfeld optimistisch geraamd, maar dat mag ook. Het is echter de vraag of ze ook realistisch zijn. En is de geraamde inbreng uit sponsoring haalbaar? Als die niet wordt bereikt, dreigt het project een zeer hoge jaarlijkse exploitatierekening te vertonen. In het voorbereidend onderzoek moeten dan ook de potentiële publiekscijfers en de omvang van de grote zaal met elkaar in verband worden gebracht.

Dit dossier is door verschillende partners geïnitieerd, maar zeker ook door de stad Gent. De exploitatie van het forum blijkt echter in de toekomst een verantwoordelijkheid van de Vlaamse Gemeenschap te zullen worden, samen met een aanzienlijk deel van de bouwkosten. Indien dat inderdaad de bedoeling is van het stadsbestuur, dan moet er intensief overlegd worden over de schaal, de financiële aspecten, het inhoudelijk concept, enzovoort. De Vlaamse Gemeenschap moet immers ook de financiële marges kunnen bepalen.

Dit forum staat of valt echter met zijn architectonische uitstraling. Ook dat aspect wordt uitdrukkelijk erkend door het brede politieke beleidsniveau van Gent en door heel de artistieke wereld. Het streven naar architectonische kwaliteit staat buiten discussie, en is voor mij een absolute vereiste. De wijze waarop het stadsbestuur en het projectsecretariaat hiermee omgaan, laat trouwens het beste vermoeden. Het gebouw moet zich als een kathedraal, als een merkteken positioneren in de Gentse architectonische context en het stedelijk landschap. Het is er een essentieel onderdeel van.

Het dossier van het forum is nog niet rijp voor een definitieve positieve beslissing. De aanzet is zeer interessant, maar beantwoordt nog niet aan de verwachtingen die we mogen koesteren. Daarom is er een afspraak gemaakt met de stad Gent en met de betrokkenen om dit interessante project niet te begraven. Ik neem dan ook uitdrukkelijk het engagement het debat verder te zetten, en met de verschillende actoren te streven naar een realisatie en waarborgen op stedelijk en op Vlaams niveau. Ik engageer me er ook toe een gegronde beslissing te nemen, niet alleen over het inhoudelijke, maar ook over het architectonische aspect. Zoals in vele dossiers, wil ik ook in dit geval over een volledig voorbereid dossier beschikken op het ogenblik dat ik een beslissing moet nemen.

In 2002 zal ik 20 miljoen frank vrijmaken om een architectuurwedstrijd te organiseren. Deze wedstrijd moet het project visualiseren. Iedereen kan

Anciaux

over het MAS discussiëren, maar alles wordt pas duidelijk op het ogenblik dat er een maquette is. Deze techniek is essentieel om in dit dossier tot een positieve besluitvorming te komen. De combinatie van een uitgewerkt architecturaal concept en een verklaring van de functie en de rol van het Muziekforum moet de Vlaamse Gemeenschap in staat stellen om in 2004 een definitieve beslissing over het project te nemen.

Ik hoop dat alle betrokken actoren het debat willen voortzetten. Aangezien ik ervan overtuigd ben dat schepen Van Rouveroy hiertoe de nodige impulsen zal blijven geven, acht ik het niet nodig om het secretariaat die opdracht verder te laten uitvoeren. Wat dit betreft, hebben we de nodige afspraken met het stadsbestuur gemaakt.

In 2004 moeten we, op basis van een totaal dossier, een definitief antwoord kunnen geven. Omwille van de correlatie met de twee niveaus zou dit antwoord op dit ogenblik echter negatief zijn. Ik wil tot een positief antwoord komen. Een architectuurwedstrijd vraagt echter tijd. Als alles in 2004 klaar is, kunnen we op dat ogenblik onmiddellijk starten en kan alles tegen 2006 worden voltooid.

De voorzitter : Mijnheer de minister, ik waardeer ten eerste dat u uw contacten met de pers hebt uitgesteld tot na deze vraag om uitleg. Dit uitstel verleent het parlementair werk van deze commissie de belangstelling die het verdient.

De heer Holemans heeft het woord.

De heer Dirk Holemans : Wat de appreciatie van de minister voor ons parlementair werk betreft, sluit ik me graag aan bij de voorzitter. Ik ben ook zeer tevreden met het antwoord van de minister op mijn vraag om uitleg.

Ten aanzien van het project heeft hij zich duidelijk geëngageerd. Een dergelijk project mag enkel worden gerealiseerd als alle verhoudingen duidelijk zijn geschetst. We moeten eerst de garantie van een prachtig architecturaal project krijgen. De andere culturele actoren moeten dit als een verrijking ervaren.

Het is nu de verantwoordelijkheid van alle betrokken overheden en van alle culturele actoren om

hier op een zo constructief mogelijke wijze aan mee te werken. Het Muziekforum moet het Vlaamse en het Gentse cultuurlandschap versterken.

De voorzitter : De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche : Hoewel ik geen enkel probleem heb met het antwoord van de minister, zou ik toch even om een kleine verduidelijking willen vragen. Zal het projectsecretariaat verdwijnen, of zal het nog bij de verdere uitwerking van het project worden betrokken ?

Minister Bert Anciaux : Het projectsecretariaat blijft hier zeker bij betrokken. Er zijn afspraken tussen de verantwoordelijke van het projectsecretariaat van de VZW en het Gentse stadsbestuur gemaakt. De betrokken overheden kunnen de verantwoordelijkheid om dit project te trekken niet op een VZW afschuiven.

De Vlaamse Gemeenschap en het Gentse stadsbestuur hebben zich geëngageerd om een totaal dossier op te stellen. De financiering van het projectsecretariaat is nog niet in detail uitgewerkt. Beide overheidsniveaus hebben zich geëngageerd om hiervoor te zorgen. Eigenlijk betreft het hier een verdeling van de inspanningen. De Vlaamse Gemeenschap zal de kosten van de architectuurwedstrijd dragen. Ik ga ervan uit dat het Gentse stadsbestuur de mogelijkheden zal scheppen om het projectsecretariaat verder te organiseren.

De voorzitter : Ik wil hier nog aan toevoegen dat het duidelijke antwoord van de minister de leden van deze commissie in staat stelt om het debat over het Vlaamse culturele infrastructuurlandschap op een ernstige wijze te voeren.

Met de goedkeuring van het nooddecreet over het Deurganckdok hebben we gisteren een belangrijke uitgavenstroom gestopt. We zouden het geld dat op deze manier vrijkomt ook in culturele infrastructuur kunnen investeren. De goedkeuring van dit nooddecreet zou eigenlijk voor de voorfinanciering van het MAS of van een ander project kunnen zorgen. Ik ben persoonlijk van mening dat we dit element wel eens in het debat inbrengen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans Ramon tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de bescherming van Pilkem Ridge als historisch erfgoed

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Ramon tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de bescherming van Pilkem Ridge als historisch erfgoed.

De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, sommige mensen vragen zich wellicht af wat de Eerste Wereldoorlog, de A19 en de bescherming van een site met elkaar te maken hebben.

Ik zou hier echter op een verwaarloosd aspect van de problematiek van de A19 willen wijzen. De mensen die dit dossier hebben gevolgd, weten dat het zoeken naar een oplossing inzake het aanleggen van nieuwe wegen in deze streek voor heel wat emotie en commotie heeft gezorgd. Bovendien hebben wij, de betrokken politici, ons niet steeds op dezelfde lijn opgesteld. Misschien zijn we wat te lang in onze loopgraven blijven zitten.

De VLD en de sp'a hebben een voorstel geformuleerd dat voor een belangrijke versnelling in het dossier heeft gezorgd. Als ik goed ben ingelicht, is hierover eerder deze week in de commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie een pittig debat gevoerd.

Aangezien minister Stevaert heeft verklaard dat het tracé nog niet definitief vastligt, lijkt dit me het geschikte ogenblik om het over de oorlogsite Pilkem Ridge te hebben. Zoals ik in mijn vraag om uitleg heb geschreven, loopt het voorgestelde traject voor de A19 dwars door dat landschap. Ik heb als Ieperling de streek nogmaals bezocht. Uit foto's uit 1915 blijkt dat het landschap sinds de Eerste Wereldoorlog bijna intact is gebleven.

Voor vredesopvoeding speelt Ieper een belangrijke rol. Er gebeuren heel wat activiteiten in die zin. De heer Chielens vertelde me dat de site educatief van belang is om aan jongeren het oorlogsverhaal concreet over te kunnen brengen. Ik heb alle parlementsleden via e-mail op het historische en educatieve aspect van de site gewezen.

Het idee om met dat landschap iets te doen is niet nieuw. Bestaan er plannen om deze site als histo-

risch en educatief waardevol Vlaams erfgoed te beschermen ? Als er inderdaad nog geen stappen zijn ondernomen, is de minister dan bereid om de vraag tot bescherming te onderzoeken ? Komt de oorlogssite Pilkem Ridge in aanmerking om als Unesco-werelderfgoed te worden opgenomen ?

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de voorzitter, het betreft hier een oud dossier, dat niet alleen de Westhoek, maar ook het hele omliggende gebied bezighoudt. Er is een akkoord tussen de twee sterkste protagonisten over de autosnelweg in wording afgesloten. De voorgestelde oplossing kan op een grote consensus in de streek rekenen. Het meest waardevolle gebied wordt gespaard. In het kader van de goede mobiliteit is er een gedeelte van de autostrade wel doorgetrokken. Het compromis is door mijn partij steeds verdedigd en kwam overeen met de visie van de GOM en andere economische kringen.

Nu blijkt dat nog een aantal zaken moeten worden opgelost. Er zijn politieke opmerkingen, zoals de standpunten van sommige gemeenten, geformuleerd. Het standpunt van Piet Chielens, de conservator van Flanders Fields, verdient al onze aandacht. Hij doet zijn werk met bewogenheid. Had-den wij dit standpunt vroeger gekend, dan was er in de compromistekst waarschijnlijk naar verwezen.

Door de bescherming van het komgrondengebied rond Lampernisse, 1100 hectare groot, archeologisch en toeristisch een belangrijk erfgoed en de groene long van de Westhoek, wordt het laatste stuk autosnelweg niet aangelegd. Er is nochtans vanuit onder meer de landbouw en sommige economische sectoren tegen gevochten. Het gebied Bachten de Kuppe, binnen de IJzer, wordt bewaard. Landschapsbescherming is een machtig middel.

Het zou totaal onverstandig zijn, zelfs vanuit een gefundeerde bezorgdheid, om een middel aan te wenden dat nieuwe moeilijkheden en blokkeringen teweegbrengt. Ik dank de heer Ramon voor zijn vraag en verheug er mij over dat de minister bevoegd voor Landschappen zich met dit dossier bezighoudt. Het overleg moet breder zijn dan alleen maar tussen Stedenbouw en Openbare Werken. Dit is de evolutie van het project. Deze minister kan het dossier via het middel van de landschapsbescherming naar zich toehalen.

Loones

Op initiatief van een aantal politici uit de streek wordt nu door de provincie aan de Vlaamse regering voorgesteld om de zone tot een primaire weg uit te roepen. Dit zal onderzoek vergen en er moet een afweging worden gemaakt. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen moet worden aangepast. Er moet met het erfgoed van Pilkem Ridge rekening worden gehouden. Het is niet alleen een ethische plicht van Vlaanderen ten overstaan van alle gesneuvelden, het is ook een prachtig toeristisch gebied. Ik steun de bekommernis van de heer Ramon, en ik wil ervoor waarschuwen niet te vlug te werk te gaan.

Ik herinner me het laatste bezoek van voormalig minister Sauwens bij het nieuwe beschermingsinitiatief van de komgronden rond Lampernisse. Iets wordt belangrijk als het door een brede kring wordt gedragen. Bij het bezoek ter plaatse stopt de bus op de plek waar de autostrade was gepland. De minister riep toen uit: 'Hier een autostrade? No way!' Precies deze momentopname is toen in De Standaard gepubliceerd. Mijnheer de minister, u bent, als minister bevoegd voor Landschappen, nu eveneens betrokken bij dit dossier, naast de ministers voor Stedenbouw en Openbare Werken.

De voorzitter : Misschien moet de minister voor Landbouw ook bij de discussie worden betrokken. De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Ik herinner me ook de reactie van een burgemeester op de foto in De Standaard. Provincieraadslid Marc Vandenbussche van de VLD verklaarde toen voor de televisie dat een minister uit Limburg in de Westhoek niet moest komen vertellen wat er te gebeuren stond.

Dit hele verhaal hangt eigenlijk met haken en ogen aan elkaar. Ik merk absoluut geen consensus binnen de Vlaamse meerderheidspartijen. Als ik de verschillende voorstellen – enerzijds sp'a en VLD en anderzijds Agalev – naast elkaar leg, vrees ik dat de verdeeldheid nu zelfs nog groter is dan vroeger.

In een regionale krant lees ik overigens dat er een persconferentie is geweest van de VLD van mijn eigen stad, de stad Veurne. Uit dat artikel blijkt duidelijk dat die plaatselijke VLD-afdeling het absoluut niet eens is met het akkoord. Dit akkoord wordt dus overduidelijk niet gedragen door de basis. Ik heb trouwens gehoord dat de VLD-afdeling van Koksijde evenmin akkoord zou gaan, maar een soort zwijgplicht zou hebben om bepaalde be-

loofde engagementen voor de toekomst – specifiek voor Koksijde – te honoreren.

Deze discussie is nu al 30 jaar bezig, en zal waarschijnlijk ook nog wel een aantal jaren blijven voortduren. Men kan natuurlijk stellen dat CD&V jarenlang de lakens heeft uitgedeeld, toen nog in de hoedanigheid van CVP. Men zou dus kunnen opwerpen dat wij nooit voor een afdoende oplossing hebben gezorgd. Ik ben mij daarvan bewust, maar de realiteit vandaag is dat we nu niet langer aan zet zijn. Nu kunnen wij observeren hoe de andere partijen in dit dossier eigenlijk net hetzelfde aan het doen zijn als wij vroeger.

Ik deel uiteraard wel een aantal bezorgdheden van de vorige sprekers. Ik was er niet van op de hoogte dat daar een cultuurhistorisch erfgoed aanwezig is. Ik heb ook die mail van de heer Chielens ontvangen. Zijn mail was inderdaad wel vrij laat. Het was beter geweest als die enkele weken of maanden vroeger was gekomen.

Wat mij het meest stoort, is dat er dwars door mijn stad Veurne een expresweg avant la lettre zal worden aangelegd. Ik denk dat geen enkele burgemeester graag heeft dat zijn stad in tweeën wordt gespleten door zo'n weg. Onze stad is eigenlijk al in tweeën gespleten door de A18. Die verbinding met Frankrijk was uiteraard wel een goede zaak.

Het voorstel dat nu op tafel ligt, is inzake uitvoerbaarheid en haalbaarheid gewoon niet mogelijk. In de commissie voor Openbare Werken werd hierover al een vraag om uitleg gesteld aan minister Stevaert. Ik heb al een aantal schriftelijke vragen gesteld. Mijns inziens staan we vandaag verder van een oplossing dan ooit tevoren. Als ik gesprekken voer met andere mensen die met deze zaak bezig zijn, dan blijkt dat zij het eigenlijk met mij eens zijn.

Mijn vrees is dat men niet zoekt naar echt duurzame oplossingen, en dat een aantal politici zich electoraal willen profileren, omdat ze vervroegde verkiezingen verwachten in het voorjaar van volgend jaar. De plannen zullen dan even snel worden opgedoekt als ze ten tonele werden gevoerd.

De voorzitter : Collega's, het is inderdaad belangrijk dat dossiers inzake erfgoed, monumenten en landschappen ook in deze commissie aan bod kunnen komen. Het is de opdracht van deze commissie om onze aandacht voor die zaken te benadrukken en terzake onze steun aan de minister toe te zeggen.

Voorzitter

Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, collega's, het is goed dat deze vraag wordt gesteld door de heer Ramon en dat een aantal andere collega's zich daarbij aansluiten.

Ik zal met betrekking tot dit dossier uiteraard geen politieke analyse maken. Ik benader deze zaak vanuit de verantwoordelijkheid die mij door het parlement en door de bevoegdheidsverdeling binnen de Vlaamse regering is toevertrouwd. De aandacht voor het land heeft mij trouwens altijd na aan het hart gelegen : zowel de materiële, de intellectuele, de historische en de culturele inhoud van dat land.

Ik besef zeer goed dat het zeer moeilijk zal zijn om in deze discussie tot eindconclusies te komen. Er zijn immers veel aspecten aan gekoppeld. Zo is er het historische aspect, het landschappelijke aspect, het emotionele aspect en het internationale aspect. In Groot-Brittannië beschouwt men Pilkem Ridge immers als 'gewijde grond'. Daarom is het belangrijk dat we met wijsheid naar oplossingen zoeken. Ik doe dit dus vanuit mijn verantwoordelijkheid voor landschappen en monumenten, en voor het erfgoed dat in de Westhoek een filosofische wereldbetekenis heeft.

Het gehucht Pilkem ligt centraal in de driehoek Steenstrate-Langemark-Ieper : een zone aan het IJzerfront waar het oorlogsgeweld zich in al zijn destructieve aspecten manifesteerde. Pilkem Ridge was op 22 april 1915 het centrale deel van het Duitse offensief waarbij voor het eerst ook yperiet werd gebruikt. Duizenden Franse soldaten lieten daarbij het leven en in de daaropvolgende dagen sneuvelden nogmaals vele Canadezen, Indiërs, Britten, Fransen en Belgen in een vergeefse poging de Duitse terreinwinst teniet te doen.

Twee jaar later, op 31 juli 1917, lag Pilkem Ridge centraal in de frontlijn van de Derde Slag bij Ieper, waarbij naar schatting op één dag 12.000 doden en ruim 32.000 gewonden vielen. Omdat bij Pilkem de meeste vooruitgang werd geboekt, kreeg dat stukje achteraf alle symbolische aandacht. De hele campagne werd door de Britse officiële geschiedschrijving de 'Battle of Pilkem' genoemd. We moeten dan ook heel omzichtig te werk gaan. Zo'n materie weekt gemakkelijk allerlei emoties los, en moet ook in een internationale context worden bekeken. Wie de geschiedenis van de Eerste Wereldoorlog in

de streek van Ieper wil kennen en herbeleven, kan niet om Pilkem Ridge heen.

Mijnheer Ramon, tot op heden waren er nog geen concrete plannen om de site Pilkem Ridge als historisch en educatief waardevol Vlaams erfgoed te beschermen. De afdeling Monumenten en Landschappen kreeg echter deze week de opdracht de site te onderzoeken en de waarde ervan te beoordelen. Als alle elementen zijn samengebracht, kunnen we tot beschermingsbesluiten komen.

Het is echter een complexe materie. We hebben te maken met een aantal duidelijk zichtbare en af te bakenen relictten, zoals een dozijn oorlogskerkhoven en een aantal herdenkingstekens. We mogen echter niet vergeten dat het slagveld van Pilkem Ridge erbij is blijven liggen zoals het in 1918 werd verlaten, met alle relictten, zowel menselijke relictten als wapens, die er nog in de bodem zitten. Welke ingreep we ook doen, we zullen voor die relictten bijzonder veel respect moeten opbrengen. Er kan niet worden gesold met relictten van soldaten, mensen van 17 tot 25 jaar, die daar zijn gesneuveld. Ook dat pleit voor omzichtigheid en tegen grote krantenkoppen.

Het spreekt voor zich dat vooral de menselijke resten met schroom moeten worden benaderd, en dat een eventuele bewaring en berging ervan met het grootste respect dient te gebeuren. Ik loop hiermee niet vooruit op het onderzoek. Ik wil er alleen op wijzen dat we hiermee zullen worden geconfronteerd.

Gezien het groot historisch belang van de site lijkt me een wettelijke bescherming noodzakelijk, op basis van de decreten en de regelgeving op monumenten en landschapszorg en eventueel archeologie. Voorts wordt binnenkort, in navolging van mijn beleidsbrief Monumenten, gestart met de inventarisatie van relictten en herdenkingstekens uit Eerste Wereldoorlog in de West-Vlaamse frontstreek. Deze inventaris zal aan de basis liggen van een uitgebreide beschermingscampagne.

Daarenboven zal op basis van de inventaris in 2002 en conform de intenties uit de beleidsbrief, bij de Unesco een dossier worden ingediend tot internationale erkenning van kerkhoven en herdenkingstekens uit de Eerste Wereldoorlog als cultureel werelderfgoed. Daarbij kunnen we niet om Pilkem Ridge heen. We kunnen niet doen alsof die site er niet is.

Ik trek daaruit nog geen conclusies in verband met de A19. De heer Loones heeft terecht gezegd dat

Van Grembergen

dit dossier om andere redenen dan de oplossing van mobiliteitsproblemen tot in zijn essentie moet worden besproken. Wat ook de oplossing voor het mobiliteitsprobleem zal zijn, er zal respect moeten worden opgebracht voor het landschap en voor de vele doden die daar zijn gevallen.

Intussen geeft de ambtelijke procedure ons hoe dan ook wat tijd. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen moet worden aangepast, en de provincie moet haar inzichten kenbaar maken. Ik zal een afspraak maken met de ministers die voor de andere terreinen bevoegd zijn, zodat dit vanuit een algemene visie kan worden bekeken. Daar hoort het aspect van humaniteit ook bij, op basis van cultuur, beschaving en historisch erfgoed.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. De serene wijze waarop u het dossier benadert, siert u. U hebt gewezen op verschillende aspecten, zoals het historisch-culturele, het landschappelijke en het internationale, dat inderdaad niet onbelangrijk is.

Uw pleidooi voor respect en omzichtigheid is zeer terecht. Wat er ook in die streek gebeurt, altijd botst men op een kerkhof, een relict of een gelijkaardige site. Welke oplossing er ook uit de bus komt, men zal hier niet omheen kunnen. Daarom ben ik blij met uw initiatief om een onderzoek uit te voeren. Er is een streefbeeldstudie en een MER aangekondigd. Ook dit kan een element zijn om te komen tot een eindoordeel waar al die aspecten een plaats in krijgen. Ook de indiening van een dossier bij de Unesco getuigt van een goede benadering.

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer Loones, het beschermingsdossier van Lampernisse is klaar. Er valt hierover een nieuwjaarsboodschap te verwachten.

De voorzitter : De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Mijnheer de minister, niet zo lang geleden was ik nog werkzaam bij de West-Vlaamse Intercommunale, waar bedrijventerreinen worden ontwikkeld. Ook in de nabijheid van deze

site hebben we een bedrijventerrein ontwikkeld. We zijn daar op heel merkwaardige dingen gestoten, wat ook enige commotie heeft teweeggebracht.

Anderhalf jaar geleden zond de BBC een reportage uit over de werken die de West-Vlaamse Intercommunale uitvoerde. Ik ben daar verscheidene malen ter controle ter plaatse geweest, want er waren zogenaamde souvenirjagers aan het werk. De BBC was daar aanwezig met camera's, wat een pijnlijke situatie opleverde.

Wat daar gevonden werd, grenst aan het ongelooflijke. Het ging niet om bunkers – die spelen ook niet zo'n grote rol –, maar om een groot aantal lichamen. Dit alles bevond zich als het ware in mijn achtertuin, maar ik wist er tot dan toe niets van. Er liggen daar heel wat mensen van mijn leeftijd, die zinloos gestorven zijn. Dat stemt tot nadenken.

De voorzitter : De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones : Mijnheer de minister, ook ik dank u voor uw benadering. Ik kan me er geheel in vinden. Ik ben ook blij dat u niet bent ingegaan op de politieke kant van de zaak, waar een van de sprekers wat al te veel nadruk op legde. We moeten ons op Vlaams niveau niet bezighouden met dorpspolitiek.

Er zijn inderdaad nog andere voorbeelden in de streek. Ik herinner me hoe tot mijn consternatie, en die van vele anderen, bij de aanleg van een ondergrondse parking onder de Sint-Denijsplaats in Veurne op een totaal onverantwoorde manier de gevonden knekels op een hoop werden gegooid. Ik hoop dat zulks zich niet meer zal voordoen, en ik ben dan ook blij met uw aandacht voor de behandeling van de relictien.

De voorzitter : De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie : Mijnheer Loones, hoewel ik alle begrip heb voor uw bezorgdheid, wil ik er toch even op wijzen dat ik op dat ogenblik nog geen burgemeester was. Indien ik het in het verleden wat te politiek heb gespeeld, zou ik me, gezien de huidige omstandigheden, daarvoor willen verontschuldigen.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Eloi Glorieux tot de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de klassering van een waardevol landschap in Amelgem (Meise)

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Glorieux tot de heer Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Ambtenarenzaken en Buitenlands Beleid, over de klassering van een waardevol landschap in Amelgem (Meise).

De heer Glorieux heeft het woord.

De heer Eloi Glorieux : Mijnheer de voorzitter, met het Bruegelproject wil de Vlaamse regering in de Vlaamse Rand een groots, geïntegreerd, sociaal, cultureel en ecologisch project realiseren.

Jammer genoeg kan de Vlaamse overheid niet zelf alle domeinen aankopen die in aanmerking zouden komen om binnen dat project een grote rol te spelen en op die manier het landelijk en groen karakter van de Rand verder in te vullen en te versterken. Het ondersteunen van deze beleidsoptie door middel van andere beleidsmaatregelen is dan ook zeer belangrijk. Ik denk hierbij in de eerste plaats aan het klasseren van landelijk waardevolle gebieden.

Mijn vraag om uitleg gaat concreet over een bijzonder waardevol aaneengesloten agrarisch gebied met een uitgesproken landschappelijke waarde. Dit privé-domein, dat ongeveer 154 hectare groot is, staat momenteel te koop. Gezien de grootte van het perceel en de grondprijzen in de streek, maken enkel speculanten een ernstige kans om het domein te kopen. Het is voor de overheid of voor een vereniging als VZW Natuurreservaten niet eenvoudig om een dergelijk domein in een sterk verstedelijkt gebied als de Rand te kopen en te beheren. Zowel de grondprijzen als de druk op de open ruimte liggen ginds zeer hoog.

Om te voorkomen dat eender wat met dit uitzonderlijk gebied zou gebeuren, lijkt het me belangrijk om het zo snel mogelijk te klasseren. Het gebied maakt deel uit van een relatief intacte groene gordel rond Brussel. In het westen staat het domein in verbinding met enkele kasteeldomeinen. In het oosten grenst het aan de vallei van de Maalbeek en aan de Plantentuin van Meise.

Momenteel hangt een zweem van speculaties rond dit waardevolle domein. Er zijn plannen geweest om hier een golfterrein en een ruiterschool in te

planten. Een Nederlands speculant zou zijn oog op het domein hebben laten vallen en zou een bod van 200 miljoen frank hebben uitgebracht.

Er zijn in het verleden al enkele klasseringsbesluiten voor dit bijzonder waardevolle gebied genomen. Helaas zijn al deze besluiten later ongeldig verklaard. Aangezien dit een verdere vrijwaring van de groene gordel rond Brussel zou inhouden, vraag ik me af of de afdeling Monumenten en Landschappen snel een nieuwe klasseringsprocedure wil opstarten.

De voorzitter : Mevrouw Becq heeft het woord.

Mevrouw Sonja Becq : Mijnheer de voorzitter, ik wil me kort even bij deze vraag om uitleg aansluiten. Het gemeentebestuur van Meise heeft in het verleden al gevraagd om het groene gebied achter de reeds geklasseerde kapel van Amelgem en naast de Plantentuin als dorpsgezicht te klasseren. Hoewel de Raad van State deze klasseringsbesluiten ongeldig heeft verklaard, wil het gemeentebestuur zich hiervoor blijven inzetten.

Het gemeentebestuur zou dit waardevol agrarisch gebied, dat sowieso geen andere bestemming kan krijgen, door middel van een klassering als landschapsgebied een bijkomende bescherming willen geven. Aangezien ik ervan uitga dat de procedures hun normaal verloop zullen kennen, heb ik hier zelf geen vraag om uitleg over willen stellen. Het spreekt evenwel vanzelf dat ik me graag bij de heer Glorieux aansluit.

Mijnheer de minister, welke plannen hebt u met betrekking tot de eventuele klassering van dit domein ? Welke timing stelt u hierbij in het vooruitzicht ? Welke richting zal uw beslissing uitgaan ?

De voorzitter : Minister Van Grembergen heeft het woord.

Minister Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, het landschap van Amelgem valt grotendeels samen met het historische abdijdomein Amelgem. Qua structuur, omvang en functie is dit gebied op een unieke manier bewaard gebleven.

Centraal in het gebied staan de hoeve Klein Amelgem, de hoeve Groot Amelgem en de reeds als monument beschermde kapel van Onze-Lieve-Vrouw-Geboorte. De nabijgelegen huizen zijn grotendeels een restant van de oude bebouwing van het vroegere gehucht Amelgem. Het hele domein komt tevens overeen met een beschrijving van het historische abdijdomein uit 1554.

Van Grembergen

In totaal is het gebied 147 hectare groot. Het wordt begrensd door de Heerbaan in het noorden en door de Molenbeek in het zuiden. Het vormt nog steeds een visueel geheel en een aaneengesloten landbouwareaal met ongeveer dezelfde oppervlakte en begrenzing als vroeger. De grenzen lopen onder meer langs de Cabbeek, de Kleine Cabbeek en het Lindeveld. Dit gebied omvat akkers, weiden, hooibeemden en bos. Het heeft een nog grotendeels ongerept landelijk karakter met contrasten tussen de open kouters en de diep ingesneden colluviale dalen en met vergezichten vanop de Heerbaan.

Bovendien vormt dit landschap een vrijwel ongerepte visuele eenheid die bijdraagt tot de intrinsieke waarde en authenticiteit van de betrokken monumenten. De authenticiteit van het landschap wordt overigens nog vergroot door het feit dat de twee hoeven nog effectief worden geëxploiteerd.

Om deze reden zal de procedure voor de bescherming als landschap voor het gebied opnieuw wor-

den ingezet. De start van de beschermingsprocedure is voorzien voor het voorjaar 2002. Ondanks vroegere tegenslagen beginnen we opnieuw.

De heer Eloi Glorieux : Ik dank de minister voor zijn antwoord, want het verheugt me ten zeerste. Toen ik hem op poëtische wijze een beschrijving van het gebied hoorde geven, herkende ik mijn eigen gevoelens bij een bezoek aan de streek.

Ik werd zelf een paar weken geleden door het gebied gegidst. Het is vanuit elk gezichtspunt een waardevol landschap. Zelfs Brussel ziet men er liggen. Het zou een ramp zijn indien zo'n prachtig gebied door verstedelijking zou worden ingepalmd. Het is zeer belangrijk dat deze beschermingsprocedure opnieuw wordt ingezet. Hopelijk haalt ze ditmaal de eindstreep.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 11.45 uur.*
